

Profiel van kwalificatiedossier:

Zorg en groen

Crebonr. 23336

» **Persoonlijk begeleider zorgboerderij (Crebonr. 25838)**

Geldig vanaf

01-08-2022

Opleidingsdomein

Voedsel, natuur en leefomgeving (Crebonr. 79160)

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg	7
B1-K1-W1: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	9
B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënten bij dagbesteding	9
B1-K1-W3: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	10
B1-K1-W4: Stemt de werkzaamheden af	10
B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid	12
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid	12
B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	13
B1-K3: Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg	14
B1-K3-W1: Stelt het ondersteuningsplan op	15
B1-K3-W2: Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie	15
B1-K3-W3: Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen	16
B1-K3-W4: Voert beheertaken uit	16
B1-K3-W5: Voert coördinerende taken uit	17
B1-K4: Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen	18
B1-K4-W1: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht	18
B1-K5: Zorgdragen voor dieren	20
B1-K5-W1: Voert dieren	21
B1-K5-W2: Verzorgt dieren	21
B1-K5-W3: Onderhoudt leef- en werkomgeving	22
B1-K6: Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek	23
B1-K6-W1: Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt	23
B1-K6-W2: Behandelt klachten	24
B1-K7: Zorgdragen voor het agrobusinessproduct	25
B1-K7-W1: Draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct	25
B1-K7-W2: Draagt zorg voor machines, apparatuur en technische installaties	26
B1-K7-W3: Draagt zorg voor bedrijfsgebouwen en terreinen	26
B1-K8: Telen product/gewas	28
B1-K8-W1: Verzorgt teelt	28
B1-K8-W2: Verzorgt oogst	29
B1-K8-W3: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	29
B1-K8-W4: Verzorgt gewasgezondheid	30
2. Generieke onderdelen	31
Profieldeel	32
P1: Persoonlijk begeleider zorgboerderij	32

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Persoonlijk begeleider zorgboerderij	4	Nee	middenkaderopleiding
B1-K1 Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg	B1-K1-W1	Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	
	B1-K1-W2	Ondersteunt de cliënten bij dagbesteding	
	B1-K1-W3	Reageert op onvoorziene en crisissituaties	
	B1-K1-W4	Stemt de werkzaamheden af	
B1-K2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K2-W1	Werkt aan de eigen deskundigheid	
	B1-K2-W2	Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg	
B1-K3 Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg	B1-K3-W1	Stelt het ondersteuningsplan op	
	B1-K3-W2	Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie	
	B1-K3-W3	Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen	
	B1-K3-W4	Voert beheertaken uit	
	B1-K3-W5	Voert coördinerende taken uit	
B1-K4 Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen	B1-K4-W1	Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht	
B1-K5 Zorgdragen voor dieren	B1-K5-W1	Voert dieren	
	B1-K5-W2	Verzorgt dieren	
	B1-K5-W3	Onderhoudt leef- en werkomgeving	
B1-K6 Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek	B1-K6-W1	Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt	
	B1-K6-W2	Behandelt klachten	
B1-K7 Zorgdragen voor het agrobusinessproduct	B1-K7-W1	Draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct	
	B1-K7-W2	Draagt zorg voor machines, apparatuur en technische installaties	
	B1-K7-W3	Draagt zorg voor bedrijfsgebouwen en terreinen	
B1-K8 Telen product/gewas	B1-K8-W1	Verzorgt teelt	

	B1-K8-W2	Verzorgt oogst
	B1-K8-W3	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
	B1-K8-W4	Verzorgt gewasgezondheid

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Persoonlijk begeleider zorgboerderij
	<i>Geen extra kerntaken en werkprocessen</i>

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

Het beroep van Persoonlijk begeleider vindt met name plaats in de context van bedrijven waarin het begeleiden van cliënten door middel van dierv verzorging en plantenteelt centraal staan. Dit vindt plaats bij zorgboerderijen en kinderboerderijen, maar ook bij activiteitencentra voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, in verpleeg- en verzorgingstehuizen, revalidatie- en recreatiecentra en gevangenissen.

De persoonlijk begeleider heeft een leidende en sturende rol in de productie van teelt en/of dierv verzorging. Binnen deze context heeft hij de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van gehandicapten en/of specifieke doelgroepen die de werkzaamheden met dier en plant uitvoeren. De persoonlijk begeleider heeft kennis van zowel de dierv verzorging- en gezondheid c.q. plantenteelt als de begeleidingsvormen en methodieken van de cliënten en brengt deze samen in een begeleidingstraject. Door evaluatie en reflectie met cliënten en collega's ontwikkelt hij nieuwe strategieën en methodieken om zowel recht te doen aan het begeleidingstraject als aan de dierv verzorging c.q. plantenteelt. Hiervoor is blijvende vernieuwing van inzicht in de (cliënt)zorgvraag en dierzorgvraag en ontwikkeling plantenteelt noodzakelijk. Een persoonlijk begeleider communiceert op basis van in de context en beroepspraktijk geldende conventies met gelijken, leidinggevenden en cliënten.

Typerende beroepshouding

De persoonlijk begeleider heeft een ondernemende en innovatieve houding, zodat hij nieuwe ontwikkelingen signaleert en deze vertaalt naar nieuwe werkwijzen in de cliëntondersteuning, maar ook naar nieuwe producten en/of diensten. Hij is interpersoonlijk sensitief, cultuurbewust, creatief en treedt handelend op in uiteenlopende en onverwachte situaties. Hij is een toegankelijk en laagdrempelig aanspreekpunt en is samenwerkingsgericht, of zelfstandig als de situatie daarom vraagt. Hij gaat professioneel om met zijn gevoelens bij tegenslag en moeilijke situaties. De persoonlijk begeleider heeft een helicopterview, houdt landelijke ontwikkelingen in de gaten en werkt op meso- en macroniveau. Hij is initiatiefrijk en hoffelijk, ziet kansen en pakt deze op. Hij bedenkt creatieve oplossingen voor nieuwe vraagstukken, ook in zeer complexe en weinig stabiele situaties. Hij geeft goed zijn grenzen aan, zowel naar de cliënt als naar zichzelf.

Resultaat van de beroepengroep

Ontwikkeldoelen van cliënten zijn bereikt door optimale begeleiding en de keuze van de bij de cliënt passende werkzaamheden in dierv verzorging en/of teelt.

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg

Complexiteit

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beschikt over kennis en vaardigheden om de individuele cliënt en/of groepen cliënten en/of naastbetrokkenen vraaggericht ondersteuning te bieden bij het dagelijks functioneren en het handhaven en/of vergroten van de eigen regie. Hij maakt gebruik van kennis van de mogelijkheden van de cliënt en naastbetrokkenen en haar kennis van de doelgroepen, zoals kennis van ziektebeelden, handicaps en gedragsproblemen, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken, interventietechnieken en methodisch handelen. Door de combinatie van kennis en vaardigheden sluit zijn ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en) en wordt de zelfredzaamheid, eigen regie en maatschappelijke participatie, indien mogelijk, vergroot in samenwerking met de cliënt, naastbetrokkenen, collega's en betrokken disciplines/instanties.

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt regelmatig alleen in complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Hij krijgt te maken met (onverwachte en soms snelle) veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) waarbij hij zijn handelen snel moet kunnen aanpassen en zo nodig doelgericht interventies moet uitvoeren.

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beschikt over specialistische kennis. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet hij snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij biedt solistisch of in teamverband vraaggericht zorg en ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en dagbesteding. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werkzaamheden. Hij onderkent knelpunten tijdens zijn werkzaamheden. Relevante informatie geeft hij door aan zijn leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's. De persoonlijk begeleider zorgboerderij geeft zelfstandig advies aan cliënt en naastbetrokkenen. Hij stemt zijn handelen af, handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt hij knelpunten en mogelijke oplossingen met het (multidisciplinaire) team of zijn leidinggevende. Wanneer nodig consulteert hij deskundigen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten
- heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep
- heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie
- heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie
- heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden
- heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen
- heeft kennis van geriatrie
- heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting
- heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag
- heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen
- heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening
- kan begrotingen opstellen
- kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren
- kan brandveiligheid en -preventie toepassen
- kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt
- kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen
- kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden
- kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren
- kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden
- kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting
- kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen
- kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen
- kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen
- kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen
- kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen
- kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen
- kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen
- kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen
- kan klinisch redeneren toepassen
- kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening
- kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen
- kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet
- kan op de computer werken met zorginformatiesystemen
- kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit
- kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie
- kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten
- kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: e-health en domotica

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg

- kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen
- kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget

B1-K1-W1: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij ondersteunt de cliënt bij het realiseren van doelen ten aanzien van de persoonlijke lichamelijke verzorging, toiletgang, mobiliteit en het slaap/waakritme. Hij zorgt er voor dat de cliënt zo veel mogelijk zelf de regie kan voeren en naastbetrokkenen zo veel mogelijk zelf kunnen doen en vult waar nodig aan. Hij sluit hierbij aan bij de eigen kracht, mogelijkheden en beleving van de cliënt en naastbetrokkenen. Hij ondersteunt het optimaal lichamelijk en geestelijk welbevinden van de cliënt door gebruik te maken van aangepaste materialen en ruimten. Hij werkt aan het onderling vertrouwen en biedt de cliënt de mogelijkheid om persoonlijke en/of intieme vraagstukken te bespreken. Hij toont voorbeeldgedrag en biedt de cliënt mogelijkheden om vaardigheden te leren. Hij is er alert op dat gedrag veroorzaakt kan worden door fysieke problemen of ongemakken. Hij observeert en signaleert veranderingen in gedrag en gezondheid, beredeneert vervolgens welke volgende stappen genomen moeten worden en onderneemt de benodigde stappen. Hij rapporteert bijzonderheden. De persoonlijk begeleider zorgboerderij schakelt zo nodig andere disciplines in.

Resultaat

De cliënt en naastbetrokkenen zijn respectvol benaderd en hebben passende ondersteuning ontvangen bij de persoonlijke verzorging.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- creëert adequaat mogelijkheden voor de cliënt om zich op het gebied van persoonlijke verzorging te ontwikkelen en doelen te bereiken;
- toont begrip voor de mening en gevoelens van de cliënt ten aanzien van zijn uiterlijk en persoonlijke hygiëne;
- gaat tijdens de persoonlijke verzorging discreet om met de privacy van de cliënt;
- voert de benodigde handelingen snel en accuraat uit volgens ergonomische voorschriften;
- daagt, indien mogelijk, de cliënt uit om zelf met oplossingen te komen of (gedrags)alternatieven uit te proberen;
- motiveert naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare activiteiten.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënten bij dagbesteding

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij ondersteunt de cliënt bij het realiseren van zijn mogelijkheden, wensen en behoeften op het gebied van werk, inkomen, mobiliteit, scholing en/of vrije tijd en dagstructurering. Hij begeleidt de cliënt bij het zoveel mogelijk voeren van de regie en gaat samen met hem en naastbetrokkenen na op welke wijze invulling wordt gegeven aan de activiteiten uit het plan van aanpak. Hij reikt voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven aan. Hij creëert waar mogelijk de voorwaarden waardoor de cliënt zijn mogelijkheden en behoeften op het gebied van werk, scholing en vrije tijd kan realiseren. De persoonlijk begeleider zorgboerderij coacht de cliënt bij de uitvoering van de activiteiten tijdens de dagbesteding, waarbij hij hem motiveert de gestelde doelen te bereiken. Hij ondersteunt de cliënt bij het omgaan met gevoelens die bij verandering horen. Hij creëert een veilige omgeving en biedt ontwikkelingsgerichte activiteiten en/of leersituaties aan om de cliënt te laten oefenen of experimenteren met ander(e) gedrag, vaardigheden en het nemen van beslissingen.

Resultaat

De cliënt is ondersteund bij het realiseren van zijn doelen ten aanzien van werk, scholing en/of vrije tijd. Er is in afstemming met de cliënt invulling gegeven aan de activiteiten uit het plan van aanpak.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;
- zorgt er tijdig voor dat de materialen en middelen onderhouden zijn;

B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënten bij dagbesteding

- toont aandacht voor de leefwereld van de cliënt en naastbetrokkenen;
  - wijst de cliënt consequent op omgangsnormen, (gedrags)regels en normen en waarden;
  - adviseert de cliënt doelbewust om activiteiten op het gebied van werk, scholing of vrije tijd te ondernemen waarbij de eigen regie en eigen kracht wordt versterkt;
  - motiveert de cliënt doelbewust om moeilijkheden te overwinnen of te accepteren;
  - maakt tijdig een planning voor zijn werkzaamheden;
  - plant de activiteiten en acties die in het kader van werk, scholing en vrije tijd door de cliënt ondernomen zullen worden;
  - zorgt dat de benodigde middelen en waar mogelijk menskracht beschikbaar zijn.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Beslissen en activiteiten initiëren

B1-K1-W3: Reageert op onvoorziene en crisissituaties

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene en crisissituaties die het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard, problemen van somatische aard, grensoverschrijdend gedrag of veroorzaakt worden door calamiteiten. Hij voert eerst preventieve acties uit die gericht zijn op het voorkomen van een crisissituatie en verdere escalatie. Hij schat het gevaar voor de cliënt, zichzelf en anderen in. Hij grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het plan van aanpak, de richtlijnen van de organisatie en wetgeving. Hij roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. Hij houdt de veiligheid van de cliënt, de groep, collega's en zichzelf in de gaten. Tijdens een crisissituatie blijft hij in contact met de cliënt. Hij zorgt ervoor dat de cliënt weet waar hij aan toe is en wat er gaat gebeuren. Achteraf evalueert de persoonlijk begeleider zorgboerderij de onvoorziene- en/of crisissituatie met cliënt(en) en collega's, en maakt zo nodig afspraken om herhaling te voorkomen. Hij maakt een risicoanalyse.

Resultaat

Onvoorziene en crisissituaties zijn waar mogelijk voorkomen. Tijdens een onvoorziene en/of crisissituatie is er op professionele wijze gehandeld. Vrijheidsbeperkende middelen zijn zo weinig mogelijk ingezet.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- hanteert consequent zijn eigen grenzen en gevoelens tijdens en na een crisissituatie;
  - geeft tijdig zijn grenzen aan bij onredelijke reacties en/of ongewenst gedrag van de cliënt;
  - let goed op de (non-)verbale signalen van de cliënt(en);
  - observeert de cliënt systematisch als er signalen zijn van dreigende agressie;
  - signaleert tijdig of er sprake is van gevaar voor de cliënt, de groep, collega's en/of zichzelf;
  - communiceert, ook in onduidelijke of stressvolle situaties, helder en eenduidig met anderen;
  - handelt in onvoorziene- en crisissituaties snel en adequaat volgens de voorgeschreven procedures, wettelijke richtlijnen en afspraken van de organisatie;
  - past op een respectvolle en duidelijke manier de uitgangspunten toe die horen bij het terugdringen van dwang en drang;
  - bespreekt achteraf op een constructieve manier met de cliënt, collega's en andere betrokkenen de crisissituatie.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

B1-K1-W4: Stemt de werkzaamheden af

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij stemt af en neemt deel aan voor de afstemming relevante overlegvormen. Hij stemt de werkzaamheden af met collega's, leidinggevende, met betrokkenen vanuit andere disciplines en vanuit (aanverwante) bedrijven/instellingen. Daarbij bespreekt hij de verdeling van de taken. Hij houdt rekening met mogelijkheden, eisen, prioriteiten, wensen, behoeftes en verwachtingen van betrokkenen en de daaruit voortvloeiende consequenties. Met behulp van de uitgewisselde informatie vormt hij een compleet beeld van de zorgverlening. Hij past zijn aanpak aan als blijkt dat dit nodig is. Daarnaast bespreekt hij eventuele knelpunten in de werkzaamheden en zoekt naar mogelijkheden deze op te lossen.

B1-K1-W4: Stemt de werkzaamheden af

Resultaat

Werkzaamheden onderling zijn afgestemd waardoor kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- voert tijdig en regelmatig overleg met alle betrokkenen;
- staat open voor meningen, ideeën en feedback van anderen;
- formuleert duidelijke en haalbare doelen;
- streeft in gesprekken en tijdens overleg zonder moeite meerdere gespreksdoelen na;
- streeft doelbewust naar overeenstemming en voldoende steun voor besluiten;
- houdt rekening met de haalbaarheid van werkzaamheden in tijd en kwaliteit;
- bouwt professioneel aan de onderlinge band en een optimale samenwerking.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Relaties bouwen en netwerken, Overtuigen en beïnvloeden, Plannen en organiseren

B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beschikt over brede kennis en vaardigheden om te werken aan kwaliteit en deskundigheid. Hij maakt onder andere gebruik van brede kennis van kwaliteitszorgsystemen en combineert deze met vaardigheden zoals reflecteren op eigen handelen om een bijdrage te leveren aan verbetertrajecten en zijn werkzaamheden aan te passen aan de hand van nieuwe kennis en inzichten. De diversiteit in beroepsuitoefening op zorgboerderijen is groot en daardoor is het werk complex van aard. De persoonlijk begeleider zorgboerderij heeft een verdiepend inzicht ten aanzien van de ondersteuning van de verzorgende en agogische taken en denkt mee over de strategie, de lange termijn aanpak en de overstijgende beslissingen in een instelling.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt zelfstandig aan het bevorderen van de eigen deskundigheid en levert een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering van collega's. Hij werkt mee aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg. Hij is verantwoordelijk voor de eigen deskundigheid, de kwaliteit van zijn werk en zijn eigen loopbaan. Hij is medeverantwoordelijk voor de professionalisering van het beroep, de positionering van de beroepsgroep en de kwaliteitszorg.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening
- heeft brede kennis van kwaliteitszorgsystemen
- heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan feedbackvaardigheden toepassen
- kan reflectievaardigheden toepassen
- kan signaleren en actie ondernemen

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt aan zijn eigen deskundigheid. Hij zorgt ervoor op de hoogte te blijven van maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen. Hij leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholing. Hij reflecteert op zijn eigen functioneren, vraagt om feedback over zijn eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Hij stelt samen met zijn leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren.

Hij zorgt ervoor dat hij op de hoogte is van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en van de actuele visie op zorg en welzijn. Hij neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt hij zichzelf en levert hij een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Tevens draagt hij de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.

Resultaat

De persoonlijk begeleider zorgboerderij heeft zijn persoonlijk ontwikkelplan uitgevoerd waardoor hij zijn deskundigheid verder ontwikkeld heeft. Hij is op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en de actuele visie op zorg en welzijn. Hij heeft haar deskundigheid gedeeld met collega's.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- verkent actief mogelijkheden om kennis te vergaren, te delen en samen te ontwikkelen;
- haalt doelgericht betekenis uit teksten met hoge informatiedichtheid: zowel mondeling als schriftelijk;
- draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over;
- gebruikt passend taal- en woordgebruik voor de gesprekspartner;
- gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Leren

B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt mee aan het verbeteren van de kwaliteit van de beroepstaken en werkzaamheden. Dat doet hij o.a. door te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door zijn kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Hij let op de kwaliteit van zijn werkzaamheden. Hij signaleert en meldt knelpunten. Hij draagt er aan bij dat collega's en naastbetrokkenen zich aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering houden. Hij gebruikt waar mogelijk en gewenst informatie uit wetenschappelijk onderzoek (evidence based practice en practice based evidence).

Resultaat

De persoonlijk begeleider zorgboerderij heeft vanuit zijn eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- is nauwkeurig in het volgen van voorgeschreven protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen;
- zet functioneel de eigen expertise in voor het verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden;
- geeft actief gesignaleerde tekortkomingen in werkwijze door aan de juiste persoon;
- motiveert anderen consequent om zich aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering te houden;
- brengt tijdig knelpunten naar voren;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht;
- bespreekt tijdig eigen arbeidsomstandigheden, arbeidsrisico's en arbeidsvoorwaarden om de kwaliteit van arbeid te verbeteren.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

Complexiteit

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beschikt over brede specialistische kennis en vaardigheden om zorg en ondersteuning te bieden aan cliënten van alle leeftijden met een of meerdere beperkingen. Bij deze cliënten komt vaak psychiatrische, psychosociale en/of gedragsproblematiek voor. Hij maakt gebruik van brede specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en medische kennis, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is hij in staat werkzaamheden te coördineren en sluit zijn ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en). De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Dit doet een beroep op zijn improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen. Hij vervult zijn taken ook in standalone situaties. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van cliënt of naastbetrokkenen, moet hij snel verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt in teamverband en solistisch. Hij zorgt zelfstandig, in afstemming met de cliënt en/of naastbetrokkenen, voor een passend ondersteunings- en activiteitenplan. Hij handelt zelfstandig op het gebied van persoonlijke verzorging, wonen en huishouden, dagbesteding en het voeren van de regie. De begeleiding en de uitvoering van activiteiten voert hij zelfstandig uit. Zo nodig schakelt hij zelfstandig anderen in. Hij coördineert activiteiten en werkzaamheden, voert beheertaken uit en geeft begeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires en vrijwilligers. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kindwens en ouderschap van cliënten
- heeft brede kennis van het persoonlijke levensverhaal van cliënten en hoe dit kan worden benut in de begeleiding van de cliënt
- heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van cliënten en de levensvragen die hierbij een rol spelen
- heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan cliënten kan worden overgedragen
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GHZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor cliënten
- heeft specialistische kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen
- heeft specialistische kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF
- heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij cliënten
- heeft specialistische kennis van het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van cliënten
- heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment
- heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken
- kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van cliënten
- kan de mogelijkheden en beperkingen van cliënten inschatten en de begeleiding hierop aanpassen
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan stemmingswisselingen en -stoornissen herkennen en hierop anticiperen
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen

B1-K3: Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg

- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen

B1-K3-W1: Stelt het ondersteuningsplan op

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij stelt voor en/of met de cliënt het ondersteuningsplan op. Hij consulteert collega's over mogelijke begeleidingsdoelen en -methodieken. Op basis van de verkregen informatie stelt hij samen met de cliënt de doelen voor de ondersteuning vast en kiest hij het soort activiteiten, de technologische hulpmiddelen en de vorm van begeleiding die bijdraagt aan het bereiken van de doelstellingen. Op basis van de wensen van de cliënt en de aandachtspunten van de collega's werkt hij het ondersteuningsplan uit met doelstellingen, activiteiten en evaluatiemomenten en -criteria. Hij legt het ondersteuningsplan ter instemming voor aan de cliënt en het (multidisciplinair) team, en indien van toepassing aan naastbetrokkenen. Hij licht het plan toe en motiveert gemaakte keuzes. Zo nodig stelt hij het plan bij.

Resultaat

Een passend, realistisch en professioneel ondersteuningsplan dat haalbaar is met de beschikbare (financiële) middelen en dat de instemming heeft van de cliënt en het (multidisciplinair) team, en indien van toepassing van naastbetrokkenen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- combineert effectief gegevens uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
  - analyseert nauwkeurig de verkregen informatie over de cliënt;
  - vertaalt doelbewust, zo mogelijk samen met de cliënt, wensen en mogelijkheden van de cliënt naar concrete activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen die aansluiten bij de leeftijd, achtergrond en ontwikkelingsfase van de cliënt;
  - stelt, zo mogelijk samen met de cliënt, duidelijke en realistische doelen die aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt en de organisatie;
  - formuleert duidelijk en kernachtig doelen, tijdspad, frequentie, aard van de ondersteuning, evaluatiemomenten en criteria;
  - plant activiteiten in het ondersteuningsplan realistisch in de tijd;
  - bouwt het ondersteuningsplan op een logische en gestructureerde wijze op;
  - hanteert in het ondersteuningsplan correcte taal, spelling en grammatica.
- De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K3-W2: Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij zorgt, indien haalbaar, dat de cliënt en zo nodig naastbetrokkenen de regie voeren. Hij houdt in overleg met de cliënt overzicht over alle activiteiten met en rondom de cliënt. Hij beoordeelt steeds of de cliënt zelf de regie kan voeren of dat deze gedeeltelijk of geheel overgenomen dient te worden door naastbetrokkenen of door een professional. De persoonlijk begeleider zorgboerderij analyseert de draagkracht van naastbetrokkenen en treedt op als aanspreekpunt voor de cliënt en derden. Hij maakt afspraken met de cliënt over wat hij zelf doet en waarvoor diensten van naastbetrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden en coördineert de activiteiten rond de regie over het eigen leven van de cliënt. Hij schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de cliënt en naastbetrokkenen. Hij schakelt deskundigen in om de gestelde doelen of diensten te helpen realiseren. Hij informeert de cliënt over de geplande ondersteuning en de gemaakte afspraken en koppelt informatie over de cliënt terug aan de betrokken begeleiders. Hij monitort de kwaliteit en de continuïteit van de regie van de cliënt over zijn eigen leven en bespreekt deze met de cliënt en naastbetrokkenen.

Resultaat

De cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen bij het voeren van de regie over zijn eigen leven. Indien dit niet haalbaar is gebleken, heeft de persoonlijk begeleider zorgboerderij de regie in handen gelegd van een of meer naastbetrokkenen van de cliënt of een professional.

B1-K3-W2: Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- houdt, in overleg met de cliënt, adequaat (mede) overzicht over alle activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen;
  - maakt concrete afspraken met collega's, deskundigen en naastbetrokkenen;
  - voorziet collega's, deskundigen en naastbetrokkenen tijdig van informatie en aanwijzingen voor de geplande ondersteuning;
  - legt op een begrijpelijke manier verantwoording af over het ondersteuningsaanbod aan de cliënt en naastbetrokkenen;
  - creëert gericht draagvlak en betrokkenheid voor de manier waarop de regie gevoerd wordt over het leven van de cliënt;
  - leidt met deskundige en bevlogen uitstraling gesprekken of discussies in duidelijke banen, waarbij hij verschillende benaderingen tot elkaar brengt en onderhandelings technieken toepast;
  - stimuleert de cliënt en andere betrokkenen in actie te komen om de cliënt zo veel mogelijk de regie over zijn eigen leven te laten voeren of, indien nodig en haalbaar, naastbetrokkenen de regie te laten overnemen;
  - draagt relevante onderdelen van zijn expertise op een begrijpelijke manier over aan betrokkenen;
  - besteedt proactief aandacht aan de balans tussen draagkracht en draaglast van de cliënt en naastbetrokkenen.
- De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K3-W3: Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij inventariseert de sociale behoefte van de cliënt en bedenkt samen met de cliënt hoe aan deze behoefte voldaan kan worden. Hij bereidt de cliënt voor op gesprekken en traint hem in sociale vaardigheden. Hij motiveert en activeert de cliënt om zelf contacten te leggen en te onderhouden om zo zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie te vergroten. Hij benadert nieuwe mensen/organisaties met als doel een rol te vervullen in het netwerk van de cliënt. Hij voert gesprekken met naastbetrokkenen van de cliënt, betreft hen bij beslissingen en stimuleert hen om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de cliënt. Hij zorgt dat naastbetrokkenen delen van de ondersteuning kunnen overnemen.

Resultaat

De cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen bij het leggen en onderhouden van contacten en naastbetrokkenen zijn betrokken bij de ontwikkeling van de cliënt.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- geeft de cliënt opbouwende feedback op zijn gedrag en de wijze waarop hij zich opstelt ten opzichte van anderen;
  - geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet;
  - geeft naastbetrokkenen gericht advies over de uitvoering van (delen van) de ondersteuning en het voorkomen van overbelasting;
  - draagt zijn expertise met betrekking tot de aanpak en begeleiding van de cliënt en zijn "ziektebeeld" op een begrijpelijke manier over aan naastbetrokkenen;
  - past gedrag en omgangsvormen adequaat aan op naastbetrokkenen;
  - stemt zijn communicatie adequaat af op de wensen en mogelijkheden van de cliënt (verbaal, non-verbaal en pre-verbaal);
  - stemt zijn communicatie adequaat af op naastbetrokkenen, ook als zij verschillen qua cultuur of achtergrond.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K3-W4: Voert beheertaken uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij voert beheertaken uit en levert daardoor een praktische en structurele bijdrage aan het eigen functioneren en dat van de organisatie. Hij houdt rekening met de financiële middelen, de richtlijnen en de cultuur van de organisatie. Hij voert voorraadbeheer van materialen, (hulp)middelen en instrumentarium. Hij plaatst bestellingen en controleert binnengekomen leveringen op juistheid en kwaliteit. Hij

B1-K3-W4: Voert beheertaken uit

checkt voorraad op bewaarcondities / verloopdatum. Hij ziet toe op de uitvoering van het onderhoud van apparatuur, materiaal en werkruimte. Hij bewaakt het budget voor de activiteiten en cliënten, en levert (financiële) rapportages. Hij onderhoudt in het kader van beheertaken externe contacten namens de organisatie, bijvoorbeeld met leveranciers.

Resultaat

De voorraad van materialen, (hulp)middelen en instrumentarium is op peil en de apparatuur is in goede staat. Met behulp van de beschikbare (financiële) middelen zijn de specifieke werkzaamheden optimaal verricht.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- registreert volgens de richtlijnen van de organisatie zorgvuldig alle benodigde (financiële) gegevens;
- houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten;
- maakt regelmatig budget gerelateerde afwegingen tussen kosten en baten;
- plaatst tijdig en nauwkeurig bestellingen;
- controleert het geleverde product;
- onderneemt actie bij afwijking van de kwaliteit;
- onderhoudt en investeert adequaat in contacten met leveranciers en dienstverleners.

De onderliggende competenties zijn: Relaties bouwen en netwerken, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Bedrijfsmatig handelen, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K3-W5: Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij voert coördinerende taken uit. Hij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Hij draagt zorg voor randvoorwaarden en bepaalt de prioriteiten binnen de werkzaamheden. Hij coördineert de werkzaamheden van de cliënten en collega's en zorgt voor procesbewaking. Hij geeft collegiale feedback. Hij deelt kennis en ervaring met collega's en deskundigen binnen en buiten de organisatie. Hij zorgt voor een goede afstemming met deskundigen vanuit andere disciplines, continuïteit van de hulpverlening en ondersteuning bij de werkzaamheden.

Resultaat

De persoonlijk begeleider zorgboerderij heeft de hulpverlening zodanig georganiseerd en gecoördineerd dat de kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid bij collega's en in de hulpverlening gewaarborgd zijn.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- raadpleegt tijdig en regelmatig collega's en andere deskundigen;
- deelt proactief zijn kennis en ervaringen met collega's en andere deskundigen;
- zorgt voor een effectieve verdeling van taken door rekening te houden met capaciteit, middelen, heldere rolverdeling, evenwichtige verdeling van de werkbelasting en afstemming;
- geeft heldere en relevante informatie/ instructies;
- signaleert tijdig mogelijke knelpunten en problemen zodat werkzaamheden kunnen worden afgerond binnen de beschikbare tijd;
- monitort effectief de voortgang;
- organiseert de juiste materialen en middelen;
- spreekt zo nodig cliënten en collega's aan op functioneren door het geven van constructieve feedback;
- overlegt tijdig met de leidinggevende bij complexe afwijkingen van de planning.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K4: Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen

Complexiteit

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beschikt over brede en specialistische kennis en vaardigheden om ondersteuning te bieden bij het versterken van de eigen kracht van cliënten met complexe problematiek. Hij maakt gebruik van brede en specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en psychopathologie, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is hij in staat de ondersteuning te coördineren en aan te passen aan de vragen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt in relatie tot diens context. Door zijn kennis van contextuele en systeembenadering is hij in staat de cliënt te coachen en indien van toepassing betrokkenen hierbij in te schakelen.

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt in complexe en onvoorspelbare situaties. Hij schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de gemoedstoestand, behoeften en mogelijkheden van de cliënt. Dit doet een beroep op zijn zelfstandig functioneren en op zijn improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van cliënt of betrokkenen, moet hij snel verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij zorgt zelfstandig, in afstemming met de cliënt en/of betrokkenen, voor een passend ondersteuningsplan. Hij handelt zelfstandig op het gebied van persoonlijke verzorging, activiteiten en versterken van de eigen kracht van de cliënt. Hij coördineert activiteiten en werkt integraal samen met betrokkenen en andere professionals. Voor de uitvoering van (bepaalde) activiteiten schakelt hij zo nodig zelfstandig anderen in. Hij coördineert activiteiten en werkzaamheden en geeft werkbegeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires, cliënten en/of vrijwilligers. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- heeft brede kennis van organisatie en beleid
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis
- heeft specialistische kennis van contextuele- en systeembenadering
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu,
- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen
- kan specialistische kennis van interventietechnieken toepassen
- kan zorgen voor een veilige omgeving

B1-K4-W1: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij biedt de cliënt ondersteuning bij het leren omgaan met zijn situatie en het versterken van de eigen kracht. Hij ondersteunt, motiveert en stimuleert de cliënt. Hij maakt afspraken met de cliënt over wat hij zelf doet en waarvoor betrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden. Hij motiveert de cliënt om zijn doelen te bereiken en helpt hem hier zo nodig bij. Hij kent en interpreteert het gedrag van de cliënt, zodat hij hem kan helpen bij het omgaan met problemen, gedachten en gevoelens. Zo nodig stimuleert hij gedragsverandering, reguleert hij het gedrag en biedt hij begeleiding gericht op preventie. Hij respecteert de eigenheid van de cliënt en stemt zijn begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken op hem af. Hij rapporteert informatie over de cliënt, zodat ook voor anderen helder is hoe het met de cliënt gaat.

Resultaat

De cliënt heeft passende begeleiding ontvangen bij het versterken van zijn eigen kracht.

B1-K4-W1: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- stimuleert de cliënt om over zijn mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen te praten;
- luistert aandachtig als de cliënt iets naar voren brengen;
- schept passende kansen en mogelijkheden voor de cliënt om zich te ontwikkelen;
- geeft de cliënt heldere, eerlijke en constructieve feedback;
- behandelt de cliënt onbevooroordeeld en rechtvaardig.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen

Complexiteit

De complexiteit van de kerntaak wordt vooral bepaald door alertheid op hygiënisch werken en speciale aandacht voor dierenwelzijn. De persoonlijk begeleider zorgboerderij moet zich bewust zijn van de mogelijke aanwezigheid van klanten/ publiek die letten op zijn omgang met dieren. Veiligheid (voor mens en dier) is van groot belang en is tevens een afbreukrisico. Het werken met en begeleiden van cliënten, elk met eigen mogelijkheden en taken binnen de dagelijkse verzorging van dieren, maakt zijn werk complex.

Soms moet de hij omgaan met risicovolle omstandigheden (hanteren specifieke dieren, stressvolle situaties). Het gaat deels om werk waarvoor standaardwerkwijzen gelden. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen voor het (laten) uitvoeren van dagelijkse, routinematige taken kan hij het dagelijkse werk met dieren bekwaam uitvoeren. Hij 'ziet' het werk en begeleidt de cliënten die veelal de uitvoerende taken voor hun rekening nemen. De persoonlijk begeleider zorgboerderij geeft extra aandacht aan dieren om een beeld te krijgen van hun gezondheid en welzijn. Hij hanteert ethische overwegingen bij zijn handelen. Hij heeft kennis van de uitoefening van het beroep, past deze toe en combineert waar gewenst standaardprocedures.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij werkt samen met collega's en/of leidinggevende en draagt verantwoordelijkheid voor het eigen werk en dat van cliënten. Hij werkt op aanwijzing van de bedrijfsleider/leidinggevende en legt verantwoording aan hem af. Hij heeft een uitvoerende en begeleidende en soms aansturende rol, is vakinhoudelijk verantwoordelijk voor het eigen werk en voor het routinematige werk van cliënten en collega('s). Hij werkt zelfstandig tijdens langdurige opdrachten.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van arbo en veiligheid
- heeft kennis van branchespecifieke wet- en regelgeving
- heeft kennis van de in het bedrijf voorkomende bedrijfsprocessen
- heeft kennis van veel voorkomende rassen en soorten en hun specifieke verzorging
- heeft kennis van preventieve en curatieve diergeneesmiddelen: afhankelijk van wat beroepsbeoefenaar mag toedienen (volgens wetgeving/bedrijfsprotocol)
- heeft kennis van voortplanting van dieren: proces en gedragskenmerken
- heeft basiskennis van geboorteprocés
- heeft basiskennis van het socialiseren van dieren
- heeft kennis van algemene biologie van dieren: verschillen in diersoorten, exterieur, motoriek
- heeft kennis van voeding: voerkwaliteit en essentiële verschillen tussen soorten voer, dieetvoeding
- heeft kennis van diergedrag: natuurlijk gedrag en het beïnvloeden van gedrag
- heeft kennis van diergezondheid: kenmerken van gezonde dieren, zieke dieren, methoden om afwijkingen zintuigelijk waar te nemen
- heeft kennis van hygiëne en zoönosen: eigen hygiëne, preventie besmetting
- heeft kennis van dierenwelzijn
- kan zorgdragen voor identificatie van het dier
- kan dieren hanteren en/of fixeren
- kan observatietechnieken toepassen
- kan enkele gebreken signaleren
- kan de huisvesting en leefomgeving van dieren verzorgen
- kan de leefomgeving van dieren reinigen en ontsmetten
- kan veilig werken
- heeft kennis van branchespecifieke wet- en regelgeving en weet waar het staat
- heeft kennis van het socialisatieproces
- heeft basiskennis van anatomie en fysiologie van dieren: bewegingsapparaat, spijsvertering, zenuwstelsel, circulatieapparaat, plaats en functie organen
- heeft kennis van pathologie van dieren: afwijkingen
- heeft kennis van voedingsleer/dieetvoeding: samenstelling (weende-analyse), normaalwaarde
- heeft kennis van diergedrag: afwijkingen, relaties tussen natuurlijk gedrag en afwijkingen, trainingsmogelijkheden van dieren
- heeft kennis van diergezondheid: ziektes, afwijkingen, zoönosen
- heeft kennis van hygiëne en zoönosen: besmettingsrisico's
- heeft kennis van ehbo van dieren
- heeft kennis van geboorteprocés: afwijkingen en bijbehorende acties
- kan maatregelen voor quarantaine en/of ziekenboeg nemen

B1-K5: Zorgdragen voor dieren

- kan dieren socialiseren en/of trainen afhankelijk van diersoort en gebruiksdoel
- kan voorkomende registratiesystemen gebruiken

B1-K5-W1: Voert dieren

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij overlegt over uit te voeren werkzaamheden. Hij geeft dieren voer en water volgens een voerschema. Indien nodig bedient hij hiervoor apparatuur. Hij controleert de voer- en waterinname en signaleert afwijkingen aan dieren en aan voerkwaliteit en storingen aan apparatuur. Waar dat kan en is toegestaan verhelpt hij storingen aan apparatuur zelf. Hij voorkomt verspilling en doet waar mogelijk voorstellen voor verbetering. Hij geeft waar nodig dietvoeding.

Resultaat

Dieren hebben het juiste voer en de juiste hoeveelheid voer en water gekregen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- leidt het voerrantsoen correct af van het voerschema;
- werkt volgens instructie;
- werkt zorgvuldig;
- is alert op en werkt met aandacht voor dierenwelzijn;
- houdt zich aan procedures
- meldt afwijkingen aan de leidinggevende;
- neemt in overleg maatregelen bij afwijkingen;
- signaleert wanneer specialistische hulp nodig is;
- houdt nauwkeurig voerkwaliteit en voorraad op peil.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren

B1-K5-W2: Verzorgt dieren

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij overlegt over uit te voeren werkzaamheden. Hij verzorgt de dieren en let op het gedrag en de uiterlijke kenmerken van gezondheid en welzijn. Hij controleert de conditie van dieren, signaleert afwijkingen en meldt deze bij de leidinggevende. Hij hanteert (en socialiseert indien van toepassing) dieren, passend bij de diersoort, ook als het dier ongewenst gedrag vertoont. Indien van toepassing verzorgt de hij zieke dieren en/of dieren in quarantaine. Hij plaatst en introduceert nieuwe dieren in een andere leefomgeving. Hij dient, indien van toepassing, geneesmiddelen toe. In voorkomende gevallen assisteert hij deskundigen bij geboorte van dieren.

Resultaat

De dieren zijn in optimale conditie en vertonen zoveel mogelijk natuurlijk gedrag.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- werkt conform instructie, zorgvuldig en met aandacht;
- werkt hygiënisch volgens bedrijfsvoorschrift;
- hanteert dieren correct;
- voorkomt door zijn gedrag stress bij dieren;
- stimuleert gewenst gedrag, afhankelijk van de situatie
- werkt volgens protocol/voorschrift;
- neemt gewenste actie bij afwijkingen in gedrag of uiterlijke kenmerken;
- registreert noodzakelijke gegevens;
- onderneemt actie wanneer specialistische hulp nodig is;
- hanteert quarantaineregels nauwgezet;
- assisteert adequaat bij geboorte van dieren als dat van toepassing is.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

B1-K5-W3: Onderhoudt leef- en werkomgeving

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij overlegt over de werkzaamheden. Hij zorgt voor een schone, veilige en verzorgde leef- en werkomgeving van dieren. Ook zorgt hij voor afvoer van afval. Afhankelijk van de bedrijfssituatie regelt hij zelf het klimaat in het verblijf of zorgt voor een deskundige die dat kan doen. Hij controleert en onderhoudt materialen en middelen in de leefomgeving. Hij neemt maatregelen ter voorkoming van ziekten en/of de verspreiding ervan. Hij zorgt voor goede persoonlijke hygiëne. Waar van toepassing verzorgt hij ook de opname- en/of quarantaineruimte.

Resultaat

Een schone, veilige en verzorgde leef- en werkomgeving waarin dieren natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Ziekten en/of de verspreiding ervan zijn voorkomen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- werkt effectief en efficiënt;
- houdt zich aan bedrijfs- en wettelijke eisen;
- schakelt waar nodig deskundigen in;
- werkt veilig en hygiënisch;
- is alert op persoonlijke hygiëne;
- is alert op dierenwelzijn en diergezondheid;
- werkt volgens protocol.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K6: Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek

Complexiteit

De complexiteit wordt mede bepaald door verschillende vragen van klanten/cliënten/publiek in relatie tot het aanbod van producten en diensten. De veiligheid op de werkvloer/het terrein moet worden gewaarborgd. De persoonlijk begeleider zorgboerderij levert hieraan een bijdrage, hij heeft een voorbeeldfunctie. De omgang met dieren vraagt veel vaardigheid. Er is kennis nodig over rassen, soorten, hun verzorging, voer en verzorgingsproducten. Omgang met dieren vereist de juiste vaardigheden en houding. Verschillende typen klanten/cliënten/publiek vereisen goede communicatieve vaardigheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en soms dat van medewerker(s) en voor materialen en middelen. Hij werkt op aanwijzing van de leidinggevende en heeft een uitvoerende en soms aansturende rol in een herkenbare, soms wisselende leef- en werkomgeving.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan dieren hanteren en/of fixeren
- heeft kennis van het socialisatieproces
- kan voorkomende registratiesystemen gebruiken
- kan werken volgens wettelijke vereisten
- kan externe klanten, cliënten en collega's informeren/adviseren
- kan de diergebonden administratie bijhouden
- kan communicatietechnieken (b.v. adviesgesprek, verkoopgesprek) toepassen

B1-K6-W1: Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij adviseert/instrueert over en/of verkoopt dieren en/of dierbenodigdheden en/of sluit een overeenkomst met de klant en/of cliënt en/of bezoeker over te leveren diensten. Hij zorgt voor passend en gedegen advies of instructie of aanbod op basis van de wens en mogelijkheden van de klant/cliënt/bezoeker. Hij geeft advies over dieren, hun verzorging en behandeling en over dierproducten. In voorkomende gevallen berekent hij de verkoopprijs en rekent af. Hij informeert de klant/cliënt/bezoeker over service, ruil-, retour- en garantiebepalingen en de leverings- en betalingsvoorwaarden. Verkochte dieren maakt hij op passende wijze gereed voor transport door de klant en/of cliënt en/of bezoeker. Producten verpakt hij volgens de wens van de klant/ cliënt/bezoeker. Ook geeft hij de klant/cliënt/bezoeker instructie (soms een bijsluiter) mee over de verzorging van het dier.

Resultaat

Een zorgvuldig afgehandelde dienstverlening of verkoop die een tevreden klant en/of cliënt en/of bezoeker oplevert.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- is vriendelijk en klantgericht;
- luistert zorgvuldig en achterhaalt de wens van de klant en/of cliënt en/of bezoeker;
- adviseert deskundig en persoonlijk;
- hij rekent correct af (indien van toepassing);
- instrueert de klant en/of cliënt en/of bezoeker duidelijk over specifieke dierverzorging;
- is alert op dierenwelzijn;
- werkt volgens bedrijfsafspraken en wettelijke regels.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K6-W2: Behandelt klachten

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij handelt klachten af. Hij luistert naar de klant en/of cliënt en/of bezoeker en stelt vragen om de oorzaak te achterhalen. Hij beoordeelt of hij klachten zelf kan afhandelen en onderneemt actie volgens het bedrijfsbeleid. Hij registreert de klacht en de wijze van klachtafhandeling.

Resultaat

De klacht is op een klantvriendelijke manier volgens de bedrijfsformule geanalyseerd, beoordeeld en afgehandeld.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- toont aandacht en begrip voor de klant/cliënt/bezoeker;
- stelt zich klantvriendelijk op;
- luistert zorgvuldig om de klacht te analyseren;
- toont vaktechnisch inzicht;
- houdt zich aan de bedrijfsformule;
- realiseert een oplossing die past bij zijn positie.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K7: Zorgdragen voor het agrobusinessproduct

Complexiteit

De complexiteit van deze taak wordt vooral bepaald door de kwetsbaarheid van de producten en/of deelproducten en/of restproducten. De persoonlijk begeleider zorgboerderij heeft te maken met producten die gevoelig zijn voor de invloed van omgevings- en/of technische factoren op de kwaliteit. Bij producten gericht op consumptie levert dit risico's op voor de voedselveiligheid. Hij voert routinematige en incidentele standaard werkzaamheden uit (of laat deze uitvoeren) bij het verzorgen en hanteren van het gewas of het product en het bewaken van de productkwaliteit. Hij speelt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden in op de veranderende omstandigheden. Hiervoor combineert hij meetbare gegevens met omgevingsfactoren en productfactoren. Om zijn werk goed te doen heeft hij algemene kennis nodig omtrent het verzorgen en hanteren van product, het productieproces, de technische installaties en machines, de invloed van omgevingsfactoren. De persoonlijk begeleider begeleidt in veel gevallen de uitvoering van werkzaamheden door cliënten. De op de zorgboerderij gebruikte gereedschappen, apparatuur en eenvoudige machines moeten geschikt zijn voor deze doelgroep. Hij legt uit en demonstreert hoe de gereedschappen, apparatuur en eenvoudige machines ingezet worden. Daarnaast heeft de persoonlijk begeleider vaardigheden nodig voor het verzorgen en hanteren van het product bij zowel de productie als de afzet.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij is verantwoordelijk voor de uitvoering en de veiligheid van het eigen werk en de veiligheid van zijn werkomgeving. Hij vervult een uitvoerende en begeleidende rol bij het verzorgen en hanteren van het gewas of het product en het bewaken van de productkwaliteit. Op de zorgboerderij werkt hij zelfstandig en begeleidt cliënten bij het uitvoerende werk. Hij is verantwoordelijk op vakinhoudelijk gebied voor de uitvoering van het werk door cliënten.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft inzicht in de factoren die het product beïnvloeden (o.a. groeiomstandigheden, voeding, omgevingsfactoren, opslagcondities)
- heeft kennis van de gebruikte apparatuur/machines/installaties (o.a. gebruik, technische principes, (ver)storingen)
- heeft kennis van de in sector/bedrijf geldende zorgsystemen
- heeft kennis van de invloed van verstoringen en afwijkingen aan apparatuur/machines/installaties op de kwaliteit van het product
- heeft kennis van de keten/markt (o.a. productieketen, handelsketen, afzetmarkt, ketenverantwoordelijkheid)
- heeft kennis van de relevante wettelijke voorschriften (o.a. dierenwelzijn, pesticiden/biociden...)
- heeft kennis van het product (o.a. kenmerken, kwetsbaarheid, kwaliteitsklassen)
- heeft kennis van het werkveld Agro productie, handel en technologie
- heeft kennis van veel voorkomende onkruiden en/of ziekten en/of plagen en/of afwijkingen en de bijbehorende kenmerken en maatregelen
- heeft kennis van bodem/teeltmedium en bodemvruchtbaarheid
- heeft kennis van erfelijkheid
- kan de kwaliteit controleren
- kan persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken
- kan registratiesystemen toepassen
- kan de meest relevante tarieven noemen
- heeft inzicht in (ver)storingen/afwijkingen aan o.a. teelt, gewas, product, productieproces
- heeft kennis van het feit dat het bedrijf binnen een kringloop functioneert
- heeft kennis van hygiënische maatregelen bij de meest voorkomende ziekten en plagen en afwijkingen

B1-K7-W1: Draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct en/of deelproduct en/of natuurlijk restproducten tijdens de productie en/of afzet. Hij hanteert het(rest)product en indien van toepassing de omgeving waarin het product groeit en/of verwerkt en/of verhandeld wordt. Hij monitort het product, signaleert tijdens alle fasen van het proces afwijkingen aan het product en beoordeelt de kwaliteit. Hij neemt indien van toepassing maatregelen om de besmetting van producten tegen te gaan. Hij signaleert (risico)factoren uit de omgeving die het product beïnvloeden en waarschuwt zijn direct leidinggevende.

B1-K7-W1: Draagt zorg voor de kwaliteit van het agrobusinessproduct

Resultaat

Het product heeft een constante/optimale kwaliteit afgestemd op de productie en de wens van de afnemer/keten.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- hanteert het product zorgvuldig;
- beoordeelt deskundig de kwaliteit van product;
- werkt volgens de gestelde kwaliteitseisen;
- voert de werkzaamheden in het gewenste tempo uit;
- checkt zorgvuldig de omgevingsfactoren;
- handelt kostenbewust;
- onderkent de invloed van de afwijkingen op de kwaliteit van het product.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren, Bedrijfsmatig handelen

B1-K7-W2: Draagt zorg voor machines, apparatuur en technische installaties

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij draagt zorg voor de voor agrobusiness en productie relevante machines, apparatuur en installaties. Hij maakt ze gebruiksklaar en/of houdt ze draaiende. Hij checkt de instellingen en controleert de omgevingsfactoren. Hij controleert machines, apparatuur en installaties en signaleert mankementen en technische storingen. Zo nodig verhelpt hij deze direct. Hij pleegt noodzakelijk routinematig onderhoud. Hij meldt afwijkingen aan zijn leidinggevende. Bij veelvoorkomende eenvoudige storingen achterhaalt hij de oorzaak.

Resultaat

De machines, apparatuur en/of installaties zijn gereed voor gebruik en werken volgens specificaties.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- maakt apparatuur snel en vakkundig gebruiksklaar en/of houdt deze draaiende;
- toont technisch inzicht bij onderhoud en verhelpen van mankementen;
- controleert volgens voorschrift machines, apparatuur en/of installaties;
- signaleert afwijkingen vroegtijdig en meldt deze zo mogelijk direct aan zijn leidinggevende en overige betrokkenen;
- werkt veilig en volgens de wet en de bedrijfsrichtlijnen;
- handelt kostenbewust.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Bedrijfsmatig handelen, Materialen en middelen inzetten

B1-K7-W3: Draagt zorg voor bedrijfsgebouwen en terreinen

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij beheert en/of onderhoudt agrarische bedrijfsgebouwen en/of energieopwekkende elementen op en aan gebouwen en/of bedrijfsterreinen en/of agrarisch terrein. Hij voert in opdracht eenvoudige reparaties uit aan gebouwen zoals kassen, opslagloodsen, schuren, hallen en terreinen zoals bedrijfsterrein of landbouwperceel. Hij signaleert afwijkingen en behoeftes aan onderhoud en reparatie.

Resultaat

Gebouwen en/of terreinen zijn netjes en onderhouden.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- handelt kostenbewust;
- gebruikt materialen en middelen effectief;
- verricht vakkundig eenvoudige onderhouds- en reparatiewerkzaamheden;

B1-K7-W3: Draagt zorg voor bedrijfsgebouwen en terreinen

- kiest de juiste materialen en middelen;
  - stemt op basis van vaktechnisch inzicht de werkzaamheden af op de omgeving en de invloedsfactoren.
- De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

B1-K8: Telen product/gewas

Complexiteit

De persoonlijk begeleider zorgboerderij voert routinematige en incidentele standaard teelt- en oogstwerkzaamheden uit. Deze werkzaamheden zijn teeltgebonden en hebben ook binnen een teelt een grote diversiteit. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden in teamverband begeleidt hij cliënten en eventuele medewerkers (dit kunnen ook vrijwilligers zijn) op vaktechnisch gebied. Het werken met en begeleiden van cliënten, elk met eigen mogelijkheden en taken binnen de dagelijkse verzorging van gewassen, maakt zijn werk complex. Voor een deelbepalen de toenemende techniek en automatisering de teelt- en oogstwerkzaamheden. Op de zorgboerderij worden taken vaker handmatig uitgevoerd door cliënten; de persoonlijk begeleider zorgboerderij kiest hiertoe bewust (hand)gereedschappen, apparaten en materialen uit die de cliënt kan hanteren. De werkzaamheden worden beïnvloed door de veranderende omstandigheden en omgevingsfactoren en de risico's die dat met zich meebrengt. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is het van belang dat hij communiceert met directe collega's en, waar dat van toepassing is, collega's van andere afdelingen en schakels binnen het bedrijf. Om zijn werk goed te doen heeft hij kennis nodig van de verschillende onderdelen van de teelt, de samenhang tussen de onderdelen van de teelt en de schakels in de keten en technische kennis. Daarnaast heeft hij vaardigheden nodig voor teelt en oogst. Ook heeft hij kennis en vaardigheden nodig voor het begeleiden van de werkzaamheden en het bewaken van de planning.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider zorgboerderij vervult een begeleidende, uitvoerende rol en afhankelijk van het bedrijfstype en/of de bedrijfsgrootte ook een vaktechnisch begeleidende rol bij de teelt en oogstwerkzaamheden. Hij werkt zelfstandig binnen langdurige opdrachten. Hij is op vakinhoudelijk gebied verantwoordelijk voor zijn eigen werk en veiligheid en de veiligheid van zijn 'team'. Ook is hij verantwoordelijk voor de organisatie en de voortgang van de werkzaamheden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan veilig werken
- kan de kwaliteit controleren
- heeft inzicht in (ver)storingen/afwijkingen aan o.a. teelt, gewas, product, productieproces
- heeft inzicht in de gevolgen van zijn handelen voor het milieu
- heeft inzicht in techniek, werking en gebruik van veel voorkomende apparatuur
- heeft kennis van de gebruikelijke vaktermen/vakjargon uit de branche
- heeft kennis van de teelt (o.a. teeltproces, teelthandelingen, teeltopbrengst)
- heeft kennis van emissiebeperking
- heeft kennis van het feit dat het bedrijf binnen een kringloop functioneert
- heeft kennis van hygiënische maatregelen bij de meest voorkomende ziekten en plagen en afwijkingen
- heeft kennis van logistieke informatie
- heeft kennis van onkruiden, ziekten, plagen en abiotische afwijkingen
- heeft kennis van risico's van bestrijdingsmiddelen voor veiligheid en gezondheid
- heeft kennis van veiligheids- en gezondheidsvoorschriften
- kan ergonomisch werken
- kan kwaliteitsnormen toepassen

B1-K8-W1: Verzorgt teelt

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij brengt de bodem en het perceel en/of het groeimedium en de kas in gereedheid voor de aanstaande teelt. Afhankelijk van de teelt voert hij de vermeerdering uit en/of bereidt hij het uitgangsmateriaal voor. Hij zaait, poot of plant het teeltmateriaal, begeleidt de groei en onderhoudt het gewas. Indien van toepassing zorgt hij voor de aan- en afvoer van het materiaal en de benodigde apparatuur. Hij adviseert zijn leidinggevende op verzoek over de vaktechnische aspecten van de teelt.

Resultaat

Het gewas/de teelt groeit optimaal.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- voert vakkundig werkzaamheden uit bij het verzorgen van de teelt;

B1-K8-W1: Verzorgt teelt

- werkt efficiënt en effectief met machines en/of apparatuur en/of gereedschappen;
  - onderneemt op basis van vakdeskundigheid actie bij afwijkingen aan het groeistadium van de teelt/gewas;
  - werkt soepel samen met collega's en communiceert zorgvuldig met teamleden over de teelt;
  - werkt systematisch en zorgvuldig en in het tempo dat nodig is om het vereiste productieniveau te halen.
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

B1-K8-W2: Verzorgt oogst

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij adviseert zijn leidinggevende/verantwoordelijk specialist over het oogsttijdstip. Hij oogst het product/gewas en zorgt voor de afvoer en het transport van de oogst naar de opslag en/of verwerkingsruimte. Hij verwerkt het geoogste product en/of maakt het product gereed voor afzet. Indien van toepassing bewerkt en/of sorteert en/of verpakt hij het geoogste product. Hij voert het product af naar opslagruimtes. Na de oogst bewerkt hij indien van toepassing de bodem of het teeltmedium.

Resultaat

Het oogstrijpe product is geoogst en klaar voor de afzet.
De bodem of het teeltmedium is gereed voor de volgende cyclus

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- werkt hygiënisch en voorkomt besmetting;
- werkt soepel samen met collega's;
- voert vakkundig werkzaamheden uit voor de oogst en/of het verwerken van het product en/of het bewerken van de bodem of teeltmedium;
- werkt systematisch en zorgvuldig en in het tempo dat nodig is om het vereiste productiviteitsniveau te halen;
- werkt efficiënt en effectief met apparatuur, machines en/of gereedschappen;
- kiest afgestemd op de werkzaamheden de juiste gereedschappen, machines, materialen en middelen rekening houdend met beschikbaarheid en kosten.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

B1-K8-W3: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij begeleidt medewerkers/vrijwilligers/stagiairs bij het uitvoeren van de reguliere vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig lost hij problemen in de directe werkkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de reguliere werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid, milieu en duurzaamheid. Hij motiveert en stimuleert hen.

Resultaat

De medewerkers/vrijwilligers/stagiairs werken conform opdracht, voorschriften en procedures.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- draagt kennis en expertise op over door middel van duidelijke instructie, aanwijzingen en feedback;
- motiveert medewerkers met enthousiasme en een positieve instelling;
- overlegt tijdig over te nemen maatregelen met de leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen

B1-K8-W4: Verzorgt gewasgezondheid

Omschrijving

De persoonlijk begeleider zorgboerderij voorkomt waar mogelijk onkruid tussen en ziekten en plagen in het gewas. Hij signaleert ziekten, plagen of onkruiden en overlegt hij met de leidinggevende/verantwoordelijk specialist of gewasbescherming noodzakelijk is en kiest in overleg het middel. Hij voert de te nemen maatregelen uit. Hij registreert gegevens en genomen maatregelen.

Resultaat

De groei van het gewas wordt zo min mogelijk belemmerd door onkruiden, ziekten en plagen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider zorgboerderij:

- voert de te nemen maatregelen uit volgens voorgeschreven procedures;
- gebruikt apparatuur en middelen op een effectieve en efficiënte wijze;
- gaat zorgvuldig en netjes met apparatuur en middelen om;
- vraagt tijdig hulp bij zijn leidinggevende bij onduidelijkheden over de te nemen maatregelen en/of onbekende onkruiden, ziekten en plagen;
- houdt zich aan de wettelijke voorschriften en de bedrijfsrichtlijnen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Persoonlijk begeleider zorgboerderij

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

N.v.t.

Beroepsvereisten

Nee